

ਵੀ.ਐਮ.ਜੈਨ ਜੋ

ਹਰੀ ਸਿੰਘ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

1998 ਦਾ ਸੀਆਰ ਨੰਬਰ 5334

31 ਮਈ, 2000

ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 - Art. 136—ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ—ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ—ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 13 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਦਾ ਹੈ — ਕੀ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ — ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਹੀਂ — ਲਈ ਸੀਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 18 ਸਤੰਬਰ, 1994 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ 10 ਜੂਨ, 1986 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, 15 ਨਵੰਬਰ, 1997 ਨੂੰ ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਰੋਕ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(ਪਰਾ ੯)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਹਰਜ ਅਗਰਵਾਲ ।

ਪੀ ਕੇ ਗੁਪਤਾ, ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਨਿਰਣਾ

ਵੀ.ਐਮ.ਜੈਨ, ਜੋ.

(1) ਇਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 7 ਅਕਤੂਬਰ, 1998 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(2) ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜੋ ਤੱਥ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ ਉਹ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ, ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 18 ਸਤੰਬਰ, 1984 ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਤ ਕਮਰੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

10 ਜੂਨ, 1986 ਨੂੰ ਜੱਜ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ 15 ਨਵੰਬਰ, 1997 ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਉਕਤ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰ ਕੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 26 ਸਤੰਬਰ, 1986 ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਰਾਹੀਂ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਡਿਕਰੀ- ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਦਾਅਵਾ

ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੇ 26 ਸਤੰਬਰ, 1986 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਡਿਕਰੀ ਦੇ 13 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਤੀ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ 26 ਸਤੰਬਰ, 1986 ਨੂੰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੇ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵੈਧਤਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਪੂਰੇ 11 ਸਾਲ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(3) ਦੋਵੇਂ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 7 ਅਕਤੂਬਰ, 1998 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(4) ਮੇਸ਼ਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸੁਣੇ ਗਏ।

(5) ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਚੱਲਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ 18 ਸਤੰਬਰ, 1984 ਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 13 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਵਕਫੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 15 ਨਵੰਬਰ, 1997 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਫਾਂਸੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਸਿਰਫ 12 ਸਾਲ ਸੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ *ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (1)*, *ਭਾਰਤ ਨਿਯੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਸਹਿਗਲ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ (2)* ਅਤੇ *ਰਾਧੇ ਸ਼ਾਮ ਜੈਸਵਾਲ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਮ-ਦੁਲਾਰੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (3)*।

(6) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਿਤੀ.

- (1) 1998 (2) ਆਰਜੀਆਰ 423
- (2) 1979 RLR199
- (3) ਜੇਟੀ 1996 (5) ਐਸਸੀ 620

18 ਸਤੰਬਰ, 1984 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ 10 ਜੂਨ, 1986 ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਣਾਇਆ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫਰਮਾਨ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਸੀ ਜੋ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਰਮਾਨ ਦੇ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ *ਰਾਮਜੀ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਤਿਲਕ ਰਾਜ (4)* 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 26 ਸਤੰਬਰ, 1986 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਫੈਸਲੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, 15 ਨਵੰਬਰ, 1997 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਸੀਦ ਦੀ ਮਿਤੀ।

(7) ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ ਹੈ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 18 ਸਤੰਬਰ, 1984 ਨੂੰ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ 10 ਜੂਨ, 1986 ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 15 ਨਵੰਬਰ, 1997 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੀਮਾ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਗਿਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਭਾਵ 18 ਸਤੰਬਰ, 1984 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਮਾਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਸੀਮਾ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਭਾਵ 10 ਜੂਨ, 1986 ਤੋਂ ਗਿਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ 15 ਨਵੰਬਰ, 1997 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਮੌਜੂਦਾ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭਾਵ ਮਿਤੀ ਦੇ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਫਰਮਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ।

(8) 1988 ਸੀ.ਸੀ.ਸੀ., 588 (ਸੁਪਰਾ), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:-

4 ਅਕਤੂਬਰ 1968 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਧਾਰਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਅਪੀਲ 19 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। , 1970. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 28 ਮਾਰਚ, 1981 ਨੂੰ ਉਕਤ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ *ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ* ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇ 12 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ , ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 19 ਮਾਰਚ, 1970 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਹੁਕਮ

(4) 1988 CCC 588 (P&H)

ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।"

(9) ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 18 ਸਤੰਬਰ, 1994 ਦੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ 10 ਜੂਨ, 1986 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ. ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, 15 ਨਵੰਬਰ, 1997 ਨੂੰ ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(10) ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਬਨਾਮ ਜੈਨ ਸਵੀਤਮਨਾ ਮੀਂਦਰ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (5) ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਹੈ। ਕਿਰਪਾਲ ਸ਼ਾਹ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸ਼ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਨਰਸਿੰਘ ਦਾਸ (6) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਆਰਡਰ 41 ਰੁਲ 17, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੀਮਾ ਐਕਟ (1908) ਦੀ ਧਾਰਾ 182 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਅਮਲ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(11) ਅਬਦੁੱਲਾ ਅਸਗਰ ਅਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗਣੇਸ਼ ਦਾਸ ਵਿਗ (7) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ:-

"ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਸੀਮਾ ਐਕਟ (1908) ਦੀ ਧਾਰਾ 182(2) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।"

(12) ਨਗੋਂਦਰ ਨਾਥ ਡੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਡੇ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (8) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ:-

"ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਿਆਂ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਅਕਸਰ ਕੰਡਿਆਲੇ ਰਸਤੇ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸਦਾ ਅੰਤਮ ਨਤੀਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਪੱਖਪਾਤ ਹੈ। ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਦੇਰੀ ਦਾ ਵਰਦਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ..."

(5) 1965 PLR 481

(6) ਏਆਈਆਰ 1957 ਪੰਜਾਬ 273

(7) ਏਆਈਆਰ 1933 ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ 68

(8) ਏਆਈਆਰ 1932 ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ 165

(13) ਖੜਕ ਸਿੰਘ- ਬਨਾਮ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ (9) ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1963 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ 12 ਮਾਰਚ 1964 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸ. ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:-

"ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1963 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 12 ਮਾਰਚ, 1964 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਡੀ. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ

ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਾਵਾਂ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। 1 ਜਨਵਰੀ, 1964 ਨੂੰ, ਇੰਡੀਅਨ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1963 ਦੇ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਮਾਰਚ 1976 ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਮੌਜੂਦਾ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ 1973 ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਰਜ਼ੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ।

(14) ਵਾਈ. ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ ਹੇਗਡੇ ਬਨਾਮ ਓਮਯਾ ਸ਼ੈਟੀ (10) ਵਿੱਚ , ਅੰਤਮ ਫਰਮਾਨ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1955 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਇਹ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ:-

“ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ 31 ਅਗਸਤ, 1959 ਤੋਂ ਚੱਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, 13 ਜੁਲਾਈ, 1960 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਹ ਖੋਜ ਕਿ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਆਮਾ ਪੱਡਾ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਸਾਹਾ ਚੌਧਰੀ ਐਡ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏਆਈਆਰ 1976 ਕਲਕੱਤਾ 122 ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ 1 ਮਈ, 1959 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫਰਮਾਨ ਸੀ. 7 ਜੂਨ, 1962 ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਸੋਧਾਂ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, 2 ਮਈ, 1977 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 1 ਮਈ, 1959 ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਮਾਨ 7 ਜੂਨ, 1962 ਦੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ 1 ਮਈ, 1959 ਦੀ ਮਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

(9) CLJ (P&H) (ਸਿਵਲ) 470

(10) ਏਆਈਆਰ 1978 ਕਰਨਾਟਕ 29

ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ।

(15) ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੋਸਾਨੀ ਰਾਮਚੰਦਰਈਆ ਬਨਾਮ ਦੱਗੂਪਤੀ ਸੇਸ਼ਮਾ (11) ਵਿੱਚ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ (1963) ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਦੋਂ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਚੱਲਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ! ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਡਿਕਰੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਉਹ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਉਸ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(16) PPAR RMPeriakaruppan Chettiar ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ KAP CT CT ਚਿਦੰਬਰਮ ਚੇਟਿਆਰ (12) ਵਿੱਚ , ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ।

(17) ਸੱਯਦ ਅਬਦੁਲ ਰਊਫ ਬਨਾਮ ਨੂਰੁਲ ਹੁਸੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (13) ਵਿੱਚ , ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ

ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 12 ਸਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਹ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਫਰਮਾਨ ਉਸ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, 12 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਟੇਅਮ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(18) ਨਚਾਰਮਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵੀਰੱਪਾ ਚੇਤਿਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (14) ਵਿੱਚ, ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਜੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 12 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਜਿਹੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ।

- (11) ਏਆਈਆਰ 1978 ਏਪੀ 342
- (12) ਏਆਈਆਰ 1962 ਮਦਰਾਸ 391
- (13) ਏਆਈਆਰ 1992 ਰਾਜਸਥਾਨ 3
- (14) ਏਆਈਆਰ 1946 ਮਦਰਾਸ 231

(19) ਮਾਣਯੋਗ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ, ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, 15 ਨਵੰਬਰ, 1997 ਨੂੰ ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗੀ। 10 ਜੂਨ, 1986 ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਥਾਰਟੀ 1998(2) ਆਰਸੀਆਰ, 423 (ਸੁਪਰਾ) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਨਿਧੀ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਸਹਿਗਲ ਬੁਦਰਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ 1979 ਆਰਐਲਆਰ, 199 (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਫਰਮਾਨ ਕਿਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਦਾ ਅਮਲ ਐਲਪੀਏ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਧੀਨ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਕੱਟਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਉਕਤ ਅਵਧੀ ਨੂੰ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸੀਮਾ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਅਪੀਲੀ ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਾਰਤ ਨਿਧੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਥਾਰਟੀ JT 1996(5) SC 620 (supra) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਹੁਕਮ 29 ਅਕਤੂਬਰ, 1949 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 16 ਨਵੰਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰੇ ਸੀ। 12 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਏ ਸ਼ਾਮ ਜੈਸਵਾਲ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(20) ਉਪਰੋਕਤ ਮੇਰੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, 15 ਨਵੰਬਰ, 1997 ਨੂੰ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੈਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 7 ਅਕਤੂਬਰ, 1998 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

(21) ਇਸ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨੁਕਤਾ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(22) ਫੋਰਟ ਫੋਰਬੇ) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਜ਼ਨਪੈਟ ਫੇਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਐਸ.ਸੀ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ

ਆਰ ਐਸ ਮੌਗੀਆ ਅਤੇ ਕੇਸੀ ਗੁਪਤਾ ਜੇ.ਜੇ

ਪੀਐਨ ਵਰਮਾ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਚੇਅਰਮੈਨ, ਐਫ.ਸੀ.ਆਈ. ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

1998 ਦਾ CWP ਨੰਬਰ 14309

10 ਜੁਲਾਈ, 2000

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - Art. 226—ਫੂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਸਟਾਫ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 1971 — ਰਜਿ. 58 ਅਤੇ 59—ਇਨਕਵਾਇਰੀ ਅਫਸਰ ਨਿਯਮਤ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ — ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੈਕ ਵਿਚ ਕਮੀ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣਾ-ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ—ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ— ਕੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋਇਆ — ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ, ਹਾਂ—ਇਹ ਵਾਜਬ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ — ਅਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ.

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਖੁਦ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਜੇਕਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਲੋੜ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੭)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ

ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਕੀ ਤੋਲਿਆ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੭)